

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Ekonomická fakulta

POSUDOK OPONENTA HABILITAČNEJ PRÁCE

Téma: Hodnotenie podnikateľského prostredia s akcentom na začínajúce podnikateľské subjekty v Slovenskej republike

Typ záverečnej práce: Habilitačná práca

Študijný odbor: ekonomika a manažment podniku

Autor: Ing. Milan Fiľa, PhD.

Oponent: prof. Ing. Viera Marková, PhD.

1. Aktuálnosť zvolenej témy:	Zdravo vyvíjajúce sa ekonomiky potrebujú pre svoj rozvoj zdravé podnikateľské subjekty, ktoré sú schopné konkurovať na domácich a zahraničných trhoch. To zase predpokladá, že prostredie, v ktorom existujú, resp. plánujú existovať, bude zdravé, bude ich motivovať k podnikateľským aktivitám a k ich rozširovaniu. Problematika prostredia, ktoré vytvárajú vlády krajín a príslušné organizácie, je preto neustále aktuálnou problematikou, ktorá je predmetom riešenia mnohých výskumov a predmetom hodnotenia mnohých svetových ako aj slovenských inštitúcií. Z uvedeného hľadiska považujem skúmanú tému habilitačnej práce za aktuálnu. Hodnotí prostredie na podnikanie z hľadiska jeho motivačného pôsobenia na začínajúce subjekty podnikania.
2. Vhodnosť zvolených metód:	Habilitant využil pri spracovaní témy viaceré metódy vedeckého skúmania (napr. analýzu, syntézu, abstrakciu, dedukciu, analógiu, komparáciu, matematicko-štatistické metódy). Priamo v práci ich neuvádza, no pri študovaní práce ich čitateľ vníma. V práci habilitant uvádza a bližšie špecifikuje a zdôvodňuje použitie matematicko-štatistických metód. Metódy boli v rámci spracovania práce použité vhodne, habilitantovi pomohli nielen pri spracovaní témy, ale aj pri overovaní hypotéz.
3. Prínosy habilitačnej práce:	Habilitačná práca má klasickú štruktúru, ktorá rešpektuje fakultnú smernicu: obsahuje teoretickú časť, dve analytické časti a návrhovú časť. V teoretickej kapitole habilitant spracoval pohľad na podnikanie a na prostredie podnikania, a to najmä pomocou komparatívnej a obsahovej analýzy sekundárnych domácich a zahraničných knižných a časopiseckých prameňov. Pozornosť v nej venuje podnikaniu vrátane súčasných trendov v podnikaní, podnikateľskému prostrediu a vnútorným ako aj vonkajším faktorom, ktoré ho ovplyvňujú, motívom a napokon aj bariéram vstupu do podnikania vrátane podpory, ktorú poskytuje štát a príslušné inštitúcie. Druhá kapitola má charakter analýzy sekundárnych údajov, ktoré sa zaoberajú hodnotením podnikateľského prostredia. Podstatnou časťou tejto kapitoly je hodnotenie kvality podnikateľského prostredia v SR očami rôznych inštitúcií a možností finančnej podpory subjektov podnikania. Okrajovo sú v tejto kapitole uvedené nové alternatívne formy podnikania. Obidve kapitoly reflektujú poznatky obsiahnuté predovšetkým v odbornej literatúre, doplnené sú výsledkami niektorých výskumov

	<p>a výsledkami hodnotenia kvality podnikateľského prostredia, ktoré sú každoročne publikované zo strany patričných svetových či domácich inštitúcií. Pri spracovaní týchto kapitol využil habilitant celkom 155 prameňov a 2 databázy. Ako nie veľmi vhodné pramene na spracovanie habilitačnej práce sú v zozname literatúry uvedené také pramene ako napr. príručka Ako začať podnikat', vymedzenie podnikania prevzatého z podnikateľského portálu, business dictionary, viaceré internetové pramene. Z uvedeného počtu 155 prameňov je dosť prameňov (cca 22) od Svetovej banky charakteru Doing Business a od Slovak Business Agency). Vhodnejšie by bolo podľa môjho názoru využiť viac výskumov, ktoré sa najmä v zahraničí zaoberajú bariérami, resp. motívmi podnikania nových začínajúcich podnikateľských subjektov.</p> <p>Tretia kapitola je zameraná na získanie informácií vo vzťahu k spracovávanej téme od oslovených respondentov. Habilitant v nej prezentuje informácie získané od 426 z 500 oslovených respondentov, ktorých charakterizoval z hľadiska veku, pohlavia, vzdelania a kraja, v ktorom bývajú. Iné informácie o respondentoch z hľadiska témy habilitačnej práce som nezaznamenala, preto by som poprosila v rámci diskusie zdôvodniť, prečo sa habilitant rozhodol vymedziť výberový súbor ako tzv. potenciálnych podnikateľov; či neuvažol s oslovením podnikateľských subjektov, ktoré už podnikajú a nezistoval, ako oni na začiatku podnikania vnímali podnikateľské prostredie, najmä bariéry v podnikaní, prípadne motívy podnikania. Nie som si istá, či náhodne vybraná vzorka respondentov dokáže kvalifikovane odpovedať na niektoré otázky a rozlíšiť vhodnosť niektorých odpovedí.</p> <p>V štvrtej kapitole sú obsiahnuté možnosti zlepšenia kvality podnikateľského prostredia s akcentom na začínajúcich podnikateľov. Mnohé z nich majú klasický charakter; napr. zníženie daňového a odvodového zaťaženia, priama a nepriama forma pomoci pre začínajúcich podnikateľov.</p> <p>Za najviac prínosnú časť habilitačnej práce považujem tretiu kapitolu, v ktorej sa habilitant pokúsil plasticky pomocou primárnych údajov dotvoriť obraz o kvalite podnikateľského prostredia v Slovenskej republike.</p> <p>Pozitívne hodnotím aj fakt, že práca je súčasťou projektu, ktorý v rokoch 2017 a 2018 riešila Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre.</p>
<p>4. Zhodnotenie publikačnej, vedeckovýskumnej a pedagogickej činnosti habilitanta</p>	<p>Pán Ing. Fiľa, PhD. vykonáva pedagogickú činnosť na Ústave ekonomiky a manažmentu FPV Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre 6,1 roka. Okrem toho pôsobí aj v Slovak Business Agency v Bratislave. V rámci študijného odboru ekonomika a manažment podniku sa orientuje na inovácie, podporu podnikania, zvlášť malého a stredného podnikania, na využívanie európskych fondov a na štátnu pomoc, t.j. na problematiku, ktorej sa venuje aj v habilitačnej práci.</p> <p>Okrem rozvíjania teoretických poznatkov z načrtnutej problematiky má aj praktické skúsenosti, získané predovšetkým počas riešenia výskumných projektov a počas pôsobenia v SBA. Počas svojho pôsobenia na ústave viedol 19 bakalárskych a 33 diplomových prác. Povinné kritériá, ktoré sú stanovené pre pedagogickú činnosť, plní.</p> <p>Habilitant sa venuje rozvoju študijného odboru ekonomika a manažment podniku aj v rámci publikačnej oblasti. V materiáli, ktorý je súčasťou habilitačného spisu, sú uvedené tieto diela: 5 odborných knižných publikácií, vysokoškolských učebníc a skript a učebných textov ako aj 1 vedecká monografia, pričom u oboch kategórií prekračuje počet AH; 18 vedeckých prác publikovaných doma a 6 v zahraničí, 28 príspevkov publikovaných v recenzovaných zborníkoch z vedeckých konferencií (10 v zahraničí a 18 doma),</p>

	<p>pričom mnohé z nich sú publikované v cudzom jazyku; 3 odborné a iné práce. Plní aj požadované 3 publikačné výstupy kategórie A. Na jeho publikačné výstupy má 19 citácií kategórie 1 a 2 (WoS, Scopus) a 20 citácií kategórie 3 a 4.</p> <p>Bohatá je aj výskumná činnosť habilitanta. Bol zapojený do riešenia 16 výskumných projektov charakteru medzinárodných projektov (6), domácich projektov grantových agentúr APVV, VEGA a KEGA (6) a 4 ostatných typov projektov. Z uvedeného počtu 16 projektov v 4 projektoch vystupoval v pozícii zodpovedného riešiteľa a v 2 projektoch v pozícii zástupcu zodpovedného riešiteľa.</p> <p>Na základe uvedeného hodnotenia musím konštatovať, že p. Ing. Fiľa, PhD. plní všetky kritériá stanovené na získanie titulu docent. V rámci všetkých hodnotených oblastí sa podieľa na rozvoji študijného odboru ekonomika a manažment podniku.</p>
<p>5. Otázky pre autora pri obhajobe práce:</p>	<p>1. Na s. 84 venujete pozornosť podpore podnikania v 18 najmenej ekonomicky rozvinutých regiónoch SR. Zaujíma ma Váš názor (podporený argumentmi) na reálnu pomoc a jej výsledky od roku 2015, resp. 2016, keď sa začala realizovať na základe zákona č. 336/2015 Z. z.</p> <p>2. Obdobne ma zaujíma Váš názor na pozitíva, resp. negatíva regionálnej investičnej pomoci realizovanej v zmysle zákona č. 57/2018 Z. z. (predtým zákona č. 561/2007 Z. z.).</p> <p>3. Zaujímam by ma pohľad na podnikanie žien a možnosti jeho podpory zo strany štátu, či príslušných inštitúcií, keďže dôraz naň kladú viaceré významné dokumenty európskeho charakteru.</p>
<p>6. Záverečné odporúčanie k návrhu udelenia vedecko-pedagogického titulu:</p>	<p>Na základe posúdenia predloženej habilitačnej práce pod názvom Hodnotenie podnikateľského prostredia s akcentom na začínajúce podnikateľské subjekty v Slovenskej republike, ako aj na základe zhodnotenia pedagogickej, vedeckovýskumnej a publikačnej činnosti habilitanta odporúčam udeliť Ing. Milanovi Fiľovi, PhD. vedecko-pedagogický titul docent v študijnom odbore ekonomika a manažment podniku.</p>

V Baskej Bystrici, dňa 31. 10. 2018

.....
Podpis